

នស/រកម/០៥០៨/០១៦

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីនិមុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៨ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី ៧ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភា បានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ២៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៨ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភា លើកទី ៤

នីតិកាលទី ២ ហើយ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ មានគោលដៅកំណត់គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈទាំងមូល និង សម្រាប់រៀបចំច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុជាពិសេសសម្រាប់ធិហាននីមួយៗនៃដំណើរការរៀបចំ អនុម័ត និង អនុវត្តថវិកា ការត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលថវិកា ការកំណត់មុខងារ ការទទួលខុសត្រូវ ព្រមទាំងកម្មវិធានលើកំហុសឆ្គងក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដោយគោរពគោលការណ៍បូរណភាព អាជ្ញាភាព ឯកត្តភាព សមាគមភាព សកលភាព សង្គតិភាព គណនេយ្យភាព តម្លាភាព ស្ថិរភាព ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និង សមិទ្ធកម្ម ។ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ គ្របដណ្តប់ទាំងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈជាតិ ទាំងទំនាក់ទំនង និង អន្តរសកម្មរវាងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈជាតិ ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈអន្តរជាតិ ហិរញ្ញវត្ថុឯកជនជាតិ និង ហិរញ្ញវត្ថុឯកជនអន្តរជាតិ ហើយត្រូវធានាការគោរពគោលការណ៍ថវិកា គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុភាពផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងថវិកា និង គោលនយោបាយ និង គណនេយ្យភាពចំពោះសមិទ្ធកម្ម ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពជាច្បាប់គោល ដែលត្រូវយកធ្វើជាមូលដ្ឋាន និង ត្រូវគោរពអនុវត្តតាម សម្រាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៤.-

សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងច្បាប់នេះ វាក្យស័ព្ទខាងក្រោមមានន័យដូចតទៅ :

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅដល់ច្បាប់ដែលក្រោងចំណូល និង ចំណាយប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋ បទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការទូទាត់ផ្សេងៗ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការអនុវត្តមុខងារ កម្មវិធី និង ការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដែលច្បាប់កំណត់ ។

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ក្រោង និង អនុញ្ញាតសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗនូវប្រភពធនធាន និងបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។

ច្បាប់កែតម្រូវ សំដៅដល់ច្បាប់កែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

ច្បាប់ទូទាត់ថវិកា សំដៅដល់ច្បាប់ត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គការសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល សំដៅដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គការ ដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកនៃថវិកាជាតិ ឬ/ និង ដែលគ្រប់គ្រងទ្រព្យសកម្ម និង បំណុលរបស់រដ្ឋ ឬ/ និង គណនេយ្យ ដែលច្បាប់បង្កើត ព្រមទាំងគ្រប់គ្រងចាត់ចែងសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលនាំឱ្យរដ្ឋជាប់កាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ឬ បំណុលផ្សេងៗ ។

រយៈពេលមធ្យម សំដៅដល់រយៈពេលដែលមិនតិចជាង ៣ ឆ្នាំ និង មិនលើសពី ៥ ឆ្នាំ ។

របៀបវារៈគោលនយោបាយ សំដៅដល់យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់សម្រេចចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងផែនការរដ្ឋ ដែលរួមមានគោលនយោបាយជាតិ គោលនយោបាយតាមវិស័យ និង តាមអនុវិស័យ ។

កម្មវិធី សំដៅដល់ក្រុមនៃអនុកម្មវិធី ឬ/និង ក្រុមនៃចង្កោមសកម្មភាពដែលមានលក្ខណៈឯករាជ្យ តែមានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ហើយត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីរួមចំណែកសម្រេចបាននូវគោលបំណង គោលនយោបាយរួមមួយ និងមានបញ្ជាក់ពីសកម្មភាព

ដែលត្រូវអនុវត្តលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ លទ្ធផលចុងក្រោយ ព្រមទាំងស្វ័យចនាសម្រួលដែលជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលទ្ធផលសម្រេចបានពីការអនុវត្តកម្មវិធី ។ កម្មវិធីអាច ត្រូវបានបែងចែកជាអនុកម្មវិធី ។

គោលគ្រប់គ្រងច្រវែងនៃថវិកា សំដៅដល់ថវិកាពេញលេញដែលឆ្លុះបញ្ចាំងគ្រប់ ប្រភពចំណូល និងគ្រប់មុខសញ្ញាចំណាយ ។

តម្លាភាព សំដៅដល់រាល់ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ គោលការណ៍ នីតិវិធី និងការអនុវត្ត ទាំងឡាយ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយ ដោយទូលាយសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬអង្គភាពសាធារណៈ និង សាធារណជន ។

គណនេយ្យភាព សំដៅដល់ការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬអង្គភាព សាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងបុគ្គល ចំពោះមុខងារ និងភារកិច្ច ដែលបានទទួលអនុវត្តតាមរយៈប្រព័ន្ធរាយការណ៍ ។

សន្តិសុខភាព សំដៅដល់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តគោលការណ៍ តែមួយដោយប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ។

សកលភាពនៃថវិកា សំដៅដល់គ្រប់ប្រភេទចំណូលទាំងអស់អាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ រាល់មុខចំណាយដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ ។

សមាគមភាពនៃថវិកា សំដៅដល់គ្រប់ប្រភេទចំណូលទាំងអស់ និងគ្រប់មុខសញ្ញា ចំណាយទាំងអស់ត្រូវបង់ និងទូទាត់តាមរយៈប្រព័ន្ធគណនីទោលរបស់រតនាគារជាតិ ។

ប្តូរទានភាព សំដៅដល់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមានប្រព័ន្ធតែមួយ ដែលមានលក្ខណៈ ពេញលេញ គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ គ្មានការប្រទាំងប្រទើសទាំងផ្នែកគោលនយោបាយ ទាំងក្រប ខ័ណ្ឌច្បាប់ និងស្ថាប័ន ហើយដែលមិនអាចរំលោភបំពានបាន ។

រដ្ឋធានថ្នាក់ជាតិ សំដៅដល់ ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និងមន្ទីរជំនាញក្រោមឱវាទ ។

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សំដៅដល់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ដែល
ស្ថិតក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សានីមួយៗ ។

ថវិកា សំដៅដល់សំណុំនៃគណនីដែលពិពណ៌នាសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗអំពីធនធាន
អចិន្ត្រៃយ៍ និងបន្ទុកអចិន្ត្រៃយ៍ទាំងអស់របស់រដ្ឋ ឬរបស់ស្ថាប័ន ឬរបស់អង្គការណាមួយ ។

ថវិកាជាតិ ឬ ថវិការដ្ឋ សំដៅដល់គម្រោងតុល្យភាពនៃធនធានអចិន្ត្រៃយ៍ និង
បន្ទុកអចិន្ត្រៃយ៍ទាំងអស់របស់រដ្ឋ ។ ថវិកាជាតិ ឬ ថវិការដ្ឋ រួមមានថវិកាថ្នាក់ជាតិ និង ថវិកា
ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ថវិកាថ្នាក់ជាតិ គឺជាថវិការបស់រដ្ឋ បាលថ្នាក់ជាតិ ។ ថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ
គឺជាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

អចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅដល់ការវិនិយោគលើមូលបត្រ ឬ មូលបត្រ ដែលបាន
មកពីការចូលរួមទុនជាមួយសហគ្រាស ឬ ក្រុមហ៊ុន ។ អចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុនេះ ជាទ្រព្យសកម្ម
ហិរញ្ញវត្ថុថេរមិនចរន្ត ។ ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ រួមមានមូលបត្រ
គ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ វិញ្ញាបនបត្រធ្វើប្រាក់ ប័ណ្ណសន្យារ៉ាប់រង ផលបត្រពាណិជ្ជកម្ម ប័ណ្ណ
សងតាមបញ្ជារូបិយណ័ត្តិ និង មូលបត្រជាដើម ។

ផលហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅដល់ផលហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ដែលបានមកដោយការយកអតិ-
រកសាច់ប្រាក់បណ្តោះអាសន្ន ទៅវិនិយោគលើមូលបត្រអាចជួញដូរបាន និង ក្នុងរយៈពេល
ខ្លី ។ ផលហិរញ្ញវត្ថុនេះមានជាអាទិ៍ អត្រាការប្រាក់លើបំណុលប្រាក់ចំណេញ ដែលបានមកពី
ការវិនិយោគក្នុងរយៈពេលមួយយប់លើប័ណ្ណរកនាការបរទេស ផលដែលបានមកពីការធានា
ឱ្យមានសំវិធានធន និង កម្រៃដទៃទៀត ដែលបានមកពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៥.-

ថវិកាត្រូវមានគោលការណ៍គន្លឹះ ១១ យ៉ាង ដែលត្រូវអនុវត្តជាចាំខ្លាំងគឺ :

- ១- ភាពជាអាជ្ញា
- ២- ការិយបរិច្ឆេទមានកាលកំណត់មួយឆ្នាំ
- ៣- ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ

៥

- ៤ - ឯកត្តភាព
- ៥ - សកលភាព
- ៦ - វិសេសភាព
- ៧ - តុល្យភាព
- ៨ - គណនេយ្យភាព
- ៩ - តម្លាភាព
- ១០ - ស្ថិរភាព
- ១១ - សមិទ្ធកម្ម ។

មាត្រា ៦.-

រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ បុគ្គលដែលជាមន្ត្រីសាធារណៈ និង ប្រតិបត្តិករនៅក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈទាំងមូល ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវមូលដ្ឋាននៃគោលការណ៍បូរណភាព សមាគមភាព សង្គតិភាព គណនេយ្យភាព តម្លាភាព និងភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ព្រមទាំងវិសាលភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈទាំងមូល និងគោលការណ៍គន្លឹះទាំង ១១ យ៉ាងនៃថវិកា ។

មាត្រា ៧.-

ដើម្បីធានាការអនុវត្តច្បាប់នេះ និង បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាព ត្រូវចេញអនុក្រឹត្យ សេចក្តីសម្រេច បទបញ្ជា និង សារាចរណែនាំដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងប្រកាស និង សារាចរណែនាំផ្សេងៗទៀត ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៨.-

ច្បាប់ដែលមានលក្ខណៈជាច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុមាន :

- ១- ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ
- ២- ច្បាប់កែតម្រូវ

៥

៣- ច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ។

មាត្រា ៩._

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ គ្រោង និង អនុញ្ញាតសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗនូវប្រភពធនធាននិង បន្ទុកដែលត្រូវចំណាយសរុបរបស់រដ្ឋ ដើម្បីបម្រើឱ្យរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់រាជ- រដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គម ដោយគិតគូរដល់ការរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច សមតាហិរញ្ញវត្ថុ និង រូបិយវត្ថុជាសារវន្ត ពិសេសតាមរយៈការធានាឱ្យបាននូវតុល្យភាពថវិកា ។

មាត្រា ១០._

ក្រៅពីអ្វីដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ របបហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ នៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជាកម្មវត្ថុនៃច្បាប់ដោយឡែក ។

មាត្រា ១១._

ការិយបរិច្ឆេទនៃឆ្នាំថវិកាចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ហើយបញ្ចប់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ។

ជំពូកទី ២

រចនាសម្ព័ន្ធថវិកា និង សិទ្ធិអំណាច

ផ្នែកទី ១

រចនាសម្ព័ន្ធថវិកា

មាត្រា ១២._

ថវិកាត្រូវរៀបចំ ទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាលដែលផ្អែកលើចន្លោះសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចដែលផ្អែកទៅលើប្រភេទចំណាយ ចំណាត់ថ្នាក់មុខងារដែលផ្អែកទៅលើ គោលបំណង និង ចំណាត់ថ្នាក់តាមកម្មវិធី ។

មាត្រា ១៣.-

ធនធានអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋរួមមាន ចំណូលចរន្ត និង ចំណូលមូលធន ។

- ចំណូលចរន្ត ត្រូវបានបែងចែកជា ២ ក្រុម និង ៣ ប្រភេទគឺ :

• ក្រុមទី ១ : ចំណូលពិត

- ប្រភេទទី ១ : ចំណូលសារពើពន្ធ

- ប្រភេទទី ២ : ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

• ក្រុមទី ២ : ចំណូលតាមដីកា

- ប្រភេទទី ៣ : ចំណូលតាមដីកា

- ចំណូលមូលធន ត្រូវបានបែងចែកជា ២ ក្រុម និង ៣ ប្រភេទគឺ :

• ក្រុមទី ១ : ចំណូលពិត

- ប្រភេទទី ១ : ចំណូលពីប្រភពផ្ទាល់

- ប្រភេទទី ២ : ចំណូលពីប្រភពខាងក្រៅ

• ក្រុមទី ២ : ចំណូលតាមដីកា

- ប្រភេទទី ៣ : ចំណូលតាមដីកា

ប្រភេទចំណូលនីមួយៗ ត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជាជំពូក គណនី អនុគណនី និង ជាយថាហេតុអាចលម្អិតជាងនេះទៀត ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៤.-

គណនីថវិការួមមាន ថវិការដ្ឋ ថវិកាឧបសម្ព័ន្ធ ថវិកាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និង គណនីពិសេសរតនាគារជាតិ ។ គណនីថវិកាផ្សេងៗទៀត អាចបង្កើតបានក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ថវិកាឧបសម្ព័ន្ធអនុវត្តចំពោះអង្គការរដ្ឋ ដែលមានលក្ខណៈឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ដែលមិនមែនជានីតិបុគ្គល ។ ថវិកាឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវបង្កើត ឬ លុបចោល ដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។ កិច្ចប្រតិបត្តិការនៃ ថវិកាឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ និង តាមវិធានដូចគ្នានឹងកិច្ចប្រតិបត្តិការ ថវិការដ្ឋដែរ ។

៥

គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលត្រូវមានថវិកាស្វយ័ត ។ ប្រភពធនធានជាប្រចាំរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលរួមមាន ចំណូលផ្ទាល់ និង ជាយថាហេតុ មានការឧបត្ថម្ភ តុល្យភាពដោយថវិការដ្ឋ ។ រីឯចំណាយជាប្រចាំរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវគោរពតាមវិធាននៃចំណាត់ថ្នាក់ និង ការគ្រប់គ្រងដូចចំណាយជាប្រចាំរបស់ថវិការដ្ឋដែរ ។

ការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃថវិកាឧបសម្ព័ន្ធ និង ថវិកាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១៥.-

ចំណូលសារពើពន្ធរួមមានចំណូលបានមកពីពន្ធ និង អាករក្នុងប្រទេស និង ពន្ធ និង អាករលើពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស និង ចំណូលសារពើពន្ធដទៃទៀត ។

ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធរួមមានចំណូលបានមកពីការចាត់ចែង ការធ្វើអាជីវកម្មនិងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ដែលបានមកពីសម្បទាន កម្រៃបានមកពីសេវាសាធារណៈ ផលពីការពិន័យ និង ការដាក់ទណ្ឌកម្ម ការឧបត្ថម្ភ អំណោយ ផលហិរញ្ញវត្ថុ ផលផ្សេងៗ និងផលពិសេស និង ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធដទៃទៀត ។

ចំណូលមូលធនរួមមានចំណូលបានមកពីអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងសម្រាប់វិនិយោគ ការខ្ចី និង ចំណូលមូលធនផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១៦.-

ពន្ធ អាករ និង ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ និង ត្រូវប្រមូល និង ត្រួតពិនិត្យដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ អត្រាពន្ធ អាករ មូលដ្ឋានជាប់ពន្ធការលើកលែងពន្ធ និង វិវាទ ដែលទាក់ទងនឹងការកំណត់ការប្រមូល និង ការត្រួតពិនិត្យពន្ធត្រូវកំណត់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ និង តាមបែបបទ ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ដែលទាក់ទងដល់ប្រភេទពន្ធ និង អាករនីមួយៗ ។

គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយ ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយ គ្មានអនុសញ្ញាអន្តរជាតិណាមួយ ដែលអាចធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលនាំមកនូវការចាត់ចំណូលនោះឡើយ ។ ករណីខាងលើអាច

4

ប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែអនុវត្តតាមទម្រង់ច្បាប់ និង បទបញ្ជាដូចគ្នា ក្រោយពីមានយោបល់
ឯកភាពពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៧._

ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ដែលរួមមាន ទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ និង ទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ
របស់រដ្ឋ ត្រូវចាត់ចែង និង គ្រប់គ្រងយ៉ាងត្រឹមត្រូវទៅតាមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ និង បទបញ្ជា
ជាធរមាន ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការគ្រប់
គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋលើការលក់ ការផ្តល់ ការផ្ទេរ និង ការចាត់ចែងដទៃទៀតលើទ្រព្យសម្បត្តិ
រដ្ឋ ការផ្តល់សម្បទានផ្សេងៗរបស់រដ្ឋ ព្រមទាំងការធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ។ រាល់ការចុះកិច្ចសន្យា
លើការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និង ផ្តល់សម្បទានផ្សេងៗរបស់រដ្ឋ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹង
ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ និង ការឯកភាពរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩ នៃច្បាប់នេះ ចំណូលទាំងអស់ដែល
បានពីការចាត់ចែង និង គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវបង់ចូលគណនីទោលរបស់រតនាគារជាតិ
នៃថវិការដ្ឋ ដោយមិនអាចដកចំណូលនេះ ទៅកាត់កងដោយត្រង់ជាមួយចំណាយឡើយ ។

មាត្រា ១៨._

សេវាបង់ថ្លៃរបស់រដ្ឋ គឺជាសេវា ដែលផ្តល់ដោយអង្គការសេវាសាធារណៈរបស់រដ្ឋទៅឱ្យ
ឯកជន និង អង្គការតិចតួច ។ កម្រៃសេវារបស់រដ្ឋ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអានុភាពនៃតារាងតម្លៃ
ដែលកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល តាមសំណើរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និងតាម
យោបល់របស់ក្រសួង និង ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ចំពោះកម្រៃសេវាសាធារណៈរបស់រដ្ឋ ដែលមានលក្ខណៈតូចតាច មានជាអាទិ៍កម្រៃ
ពីការអនុញ្ញាតរដ្ឋបាល ទម្រង់ការរដ្ឋបាល ប័ណ្ណចូលទស្សនារមណីយដ្ឋាន សារមន្ទីរ វិក្កយបត្រ

4

ពិន័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង ឬ ប្រធានស្ថាប័នដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៩.-

ចំណូលត្រូវកាត់ត្រាចូលទាំងស្រុងហើយមិនត្រូវយកទៅកាត់កងដោយត្រង់ ជាមួយ ចំណាយឡើយ ។ ការបង្កើនដោយអាណាប័កនូវទឹកប្រាក់នៃឥណទានដែលបានអនុម័ត ដោយ សំអាងលើប្រាក់ចំណូលពិសេសណាមួយ ត្រូវបានហាមឃាត់ជាចំខាត ។

មាត្រា ២០.-

ចំណូលទាំងមូល ត្រូវវិភាជន៍សម្រាប់រាល់មុខសញ្ញាចំណាយទាំងអស់ ។ ប៉ុន្តែចំណូល ខ្លះ អាចត្រូវវិភាជន៍ សម្រាប់តែមុខសញ្ញាចំណាយជាក់ស្តែងណាមួយក្នុងទម្រង់ និង ក្រោម លក្ខខណ្ឌដែលត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ។

មាត្រា ២១.-

បន្ទុកអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋមាន ចំណាយចរន្ត និង ចំណាយមូលធន ។ បន្ទុកនេះ ត្រូវ បានចែកជាក្រុម និង ប្រភេទ ។

មាត្រា ២២.-

ចំណាយចរន្តនៃថវិកាត្រូវបានបែងចែកជា ២ ក្រុម និង ៦ ប្រភេទគឺ :

- ក្រុមទី ១ : ចំណាយពិត
  - ប្រភេទទី ១ : មធ្យោបាយសេវា
  - ប្រភេទទី ២ : បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ
  - ប្រភេទទី ៣ : អន្តរាគមន៍សាធារណៈ
  - ប្រភេទទី ៤ : ចំណាយផ្សេងៗ
- ក្រុមទី ២ : ចំណាយតាមដីកា និង ចំណាយមិនបានគ្រោងទុក
  - ប្រភេទទី ៥ : ចំណាយតាមដីកា

-ប្រភេទទី ៦ : ចំណាយមិនបានគ្រោងទុក

ប្រភេទចំណាយនីមួយៗ ត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជាជំពូក គណនី អនុគណនី និងជាយថាហេតុ អាចលម្អិតជាងនេះទៀត ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២៣.-

ចំណាយមូលធននៃថវិកា គឺសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធី ការអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគ ការចូលរួមភាគកម្ម និង ការទូទាត់បំណុល ។

ចំណាយមូលធនត្រូវបានបែងចែកជា ២ ក្រុម និង ៣ ប្រភេទគឺ :

• ក្រុមទី ១ : ចំណាយពិត

-ប្រភេទទី ១ : ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី និង បំណុលប្រហាក់ប្រហែល

-ប្រភេទទី ២ : អចលកម្ម

• ក្រុមទី ២ : ចំណាយតាមដីកា

-ប្រភេទទី ៣ : ចំណាយតាមដីកា

ប្រភេទចំណាយនីមួយៗ ត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជាជំពូក គណនី អនុគណនី និង ជាយថាហេតុអាចលម្អិតជាងនេះទៀត ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ឥណទានវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស គឺជាឥណទានមានលក្ខណៈប៉ាន់ស្មាន ហើយពុំអាចធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃនិយ័តភាពទៅប្រភេទចំណាយណាមួយផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

មាត្រា ២៤.-

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំវិភាជន៍ឥណទានទៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន និង អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរនូវថវិកាឧបសម្ព័ន្ធ និង ថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលទៅតាមប្រភេទចំណាយចរន្ត និង ចំណាយមូលធន ។ ក្រសួងស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលទាំងនោះ ប្រមូលផ្តុំឥណទានទាំងអស់សម្រាប់បម្រើការងាររបស់ខ្លួននៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ។

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវវិភាជន៍ឥណទានជាកញ្ចប់ដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

✍

មាត្រា ២៥._

ឥណទានថវិកា ដែលបានអនុម័តដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានបែងចែកលម្អិត នៅក្នុងផ្ទៃក្នុងប្រភេទនីមួយៗទៅតាមលក្ខណៈ និង គោលដៅនៃឥណទានថវិកា ។ ឥណទាន ទាំងនេះ អាចធ្វើជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការរៀបចំថវិកាតាមកម្មវិធី និង ការប្រមូលផ្តុំតាមវិស័យ ផងដែរ ។ ការរៀបចំថវិកាតាមកម្មវិធី ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ចំណាយចរន្តនៃប្រភេទ ២ “ បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ ” និង ប្រភេទ ៦ “ ចំណាយមិនបានគ្រោង ទុក ” មិនត្រូវបានបែងចែកឱ្យទៅក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលណា មួយឡើយ ។ ឥណទាននេះ ទុកសម្រាប់សងការប្រាក់នៃប្រាក់ខ្ចី និង បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ព្រមទាំងឥណទានត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ចំណាយផ្សេងៗលើមុខសញ្ញាដែលកើតឡើងជា យ- ថាហេតុ ។ ឥណទានត្រៀមបម្រុង ត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ការចំណាយទាំងឡាយណាដែល ការបែងចែកមិនអាចត្រូវបានកំណត់ជាក់លាក់ នៅពេលដែលឥណទាននោះ ត្រូវបានអនុម័ត ។ ការបែងចែកឥណទានត្រៀមបម្រុងទាំងនេះ តាមក្រសួង ស្ថាប័ន និង អង្គភាពសាធារណៈ ប្រហាក់ប្រហែលនីមួយៗ ត្រូវធ្វើឡើងដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ប្រភេទ ១ នៃចំណាយមូលធន គឺសម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចីនៅក្នុងប្រទេស និង ពីក្រៅ ប្រទេស និង ទូទាត់បំណុលប្រហាក់ប្រហែល ។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជា អាណាប័កចំណាយលើការប្រាក់នៃការខ្ចី ចំណាយផ្សេងៗ ចំណាយសំណង និង ចំណាយបង្វិល សងវិញ ព្រមទាំងចំណាយទូទាត់ប្រាក់ខ្ចីនៅក្នុងប្រទេស និង ពីក្រៅប្រទេស និង ទូទាត់បំណុល ប្រហាក់ប្រហែល ។

មាត្រា ២៦._

ឥណទានថវិកាមានពីរប្រភេទគឺ កំហិតកំណត់ និង ប៉ាន់ប្រមាណ ។ ឥណទានកំហិត កំណត់គឺត្រូវបានផ្តល់ជាការសន្យា និង ការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវសម្រេចខ្លួនស្របច្បាប់ ដែលចំណាយ

ប្រភេទនេះ ត្រូវបានកំណត់ជាមុន ។ ចំណាយបែបនេះ អាចបង្កើន បានតែតាមរយៈច្បាប់កែ
 តម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។ ឥណទានប៉ាន់ប្រមាណ គឺត្រូវបានអនុញ្ញាត
 សម្រាប់ចំណាយចាំបាច់ និង ក្នុងករណីដែលការគ្រោងមិនគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងដំណាក់កាល
 បន្ទាប់ពីការអនុម័តថវិកា ។ ចំណាយនៃឥណទានប្រភេទនេះ អាចនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់លើស
 ពីឥណទាន ដែលបានគ្រោងនៅក្នុងដំណាក់កាលថវិកាពាក់ព័ន្ធ ។ ឥណទានប្រភេទនេះ កើតមានលើ
 បំណុលសាធារណៈ បៀវត្ស ប្រាក់ចំណាច់របស់បុគ្គលិក វិភាគទានសមាជិកភាព ចំពោះ
 ស្ថាប័នអន្តរជាតិ ឬ អន្តររដ្ឋាភិបាល និង ចំណាយផ្សេងទៀត ដែលត្រូវកំណត់នៅក្នុងច្បាប់
 ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

មាត្រា ២៧.-

ឥណទានចំណាយចរន្ត ត្រូវបែងចែកជាឥណទានសម្រាប់សកម្មភាពការងារ ដែលបាន
 អនុម័ត និង ឥណទានសម្រាប់វិធានការថ្មី ។

ឥណទានសម្រាប់សកម្មភាពការងារដែលបានអនុម័ត រួមមានឥណទានដែលបាន
 កំណត់នៅក្នុង ថវិកាចំណាយចរន្តនៃឆ្នាំមុន ដកទាយផ្ទុកទាន និង ឥណទានសម្រាប់សកម្មភាព
 ការងារ ដែលនឹងមិនកើតឡើងវិញនៅក្នុងឆ្នាំគ្រោងថវិកា ឬក៏បន្ថែមឥណទាន សម្រាប់ការកែ
 តម្រូវតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ។

ឥណទានសម្រាប់សកម្មភាពការងារដែលបានអនុម័ត ត្រូវស្ថិតក្នុងកម្រិតអប្បបរមា
 ចាំបាច់ ដែលត្រូវការសម្រាប់ដំណើរការសកម្មភាពការងារនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃឆ្នាំមុន ។

ការកែតម្រូវតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ត្រូវគិតអំពីផលប៉ះពាល់ដែលបានកើតឡើងនៅ
 ក្នុងឆ្នាំមុន ព្រមទាំងការវិវត្តនៃបន្ទុកសាធារណៈខ្លះទៀត ដែលអាចកើតឡើងដោយសារវិធាន
 ការដែលបានអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំមុន ។

វិធានការថ្មី គឺទាក់ទងទៅនឹងការសម្រេចទាំងឡាយណាដែលនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់
 ហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមទៀតទៅលើថវិកា ។

✍

មាត្រា ២៨._

ឥណទាន ចំណាយមូលធន គឺជាឥណទានវិនិយោគដែលត្រូវបែងចែកជាឥណទានភ្ជាប់សន្យា និង ឥណទានទូទាត់ ។ ឥណទានវិនិយោគ កំណត់លើកម្មវិធី ឬ គម្រោងការទាំងឡាយដែលរដ្ឋបានផ្តួចផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំ និងគណនាតម្រូវការចំណាយសរុប ។ ឥណទានវិនិយោគគ្រោងមូលនិធិភ្ជាប់សន្យាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទាំងស្រុងនៃគម្រោងការ ដោយមិនតម្រូវឱ្យមានការវិនិយោគបន្ថែមសម្រាប់បញ្ចប់នោះទេ ។ ទោះជាយ៉ាងនោះក្តី ឥណទានវិនិយោគអនុញ្ញាតឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលធ្វើការសន្យាត្រឹមតែក្នុងរង្វង់នៃឥណទានភ្ជាប់សន្យា ដែលបានអនុម័តនៅក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំតែប៉ុណ្ណោះ ។

ឥណទានភ្ជាប់សន្យា ត្រូវដាក់នៅក្រោមអាណាប័ក សម្រាប់ចំណាយចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចវិនិយោគ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។ ឥណទានទូទាត់ ត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ចេញបញ្ជាចំណាយដែលជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ នៅក្នុងកម្រិតនៃឥណទានភ្ជាប់សន្យា ។

មាត្រា ២៩._

ឥណទានភ្ជាប់សន្យាអាចមានតម្លៃគ្មានកំណត់ពេល ។ ឥណទាននេះ ត្រូវបានយោងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ រហូតដល់ការលុបចំបាត់ជាយថាហេតុ ។ ឥណទានទូទាត់ ដែលមិនបានប្រើនៅពេលបិទការគ្រប់គ្រង (បញ្ចប់ឆ្នាំ) ត្រូវបានលុបចោល និង អាចអនុញ្ញាតឥណទានថ្មីសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ។

មាត្រា ៣០._

គ្មានវិធានការជាបទបញ្ញត្តិ បទបញ្ជា ឬ រដ្ឋបាលណាមួយអាចត្រូវបានអនុម័តទទួលស្គាល់ ឬ សម្រេចបានទេ ប្រសិនបើតម្រូវការចំណាយនៃបន្ទុកថ្មីដែលនឹងកើតឡើងនោះ មិនត្រូវបានវាយតម្លៃ ព្យាករណ៍ និង អនុញ្ញាតមុនពេលគ្រោង និង កំណត់ថវិកា ។ ការបង្កើតនិក្ខេបបទមុនរបស់រដ្ឋាភិបាលប្រឡងជ្រើសរើស អាចកើតមានតែពីការវាយតម្លៃមុនរបស់រដ្ឋាភិបាល ដោយរដ្ឋបាល ឬ អង្គភាព និង បានគ្រោងនៅក្នុងថវិកា ។ ការដំឡើងឋានៈ ការផ្តល់បុព្វលាភ

៥

ថ្មី ឬ ការបង្កើន លាភការ មិនអាចសម្រេចបានទេ បើប្រសិនណាវិធានការទាំងនេះមិន បាន បំពេញ ដោយគុណទាន គ្រប់គ្រាន់ជាមុននៅក្នុងថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ៣១.-

គណនី ព្យួស្តសរបស់រតនាគារជាតិ គឺជាគណនីដែលបានបើកក្នុងលេខនារបស់រតនា គារជាតិទុកសម្រាប់:

- ១ - ចុះកិច្ចបញ្ជីការចំណូលដោយឡែកជាហិរញ្ញប្បទានជាក់លាក់ដល់កិច្ចប្រតិ- បត្តិការសេវាសាធារណៈទាំងឡាយ ដែលហៅថាគណនីចាត់ចែងពិសេស ។
- ២ - បង្ហាញចំណាយមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្នរបស់រដ្ឋ ដែលហៅថាគណនី បុរេប្រទាន ។
- ៣ - កត់ត្រាប្រតិបត្តិការទាំងអស់មានលក្ខណៈឧស្សាហកម្ម ឬ ពាណិជ្ជកម្មដែល បានធ្វើដោយរដ្ឋជាលក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំ ដែលហៅថាគណនីពាណិជ្ជកម្ម ។

គណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ ត្រូវបានបង្កើត ឬ លុបចោលដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣២.-

ចំណូល និង ចំណាយទាំងអស់នៃគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ ត្រូវបានគ្រោង និង អនុញ្ញាតក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នាទៅនឹងប្រតិបត្តិការទូទៅនៃថវិការដ្ឋដែរ ។

មាត្រា ៣៣.-

ប្រតិបត្តិការចំណាយ ដែលអាចកត់ត្រាក្នុងគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ ត្រូវ ប្រព្រឹត្តទៅដូចជាថវិការដ្ឋដែរ ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃចំណុចដោយឡែកដូចតទៅ :

- ១ - ចំណាយសរុបដែលបានសន្យា ឬ បានចេញអាណត្តិទៅឱ្យគណនីពិសេស របស់រតនាគារជាតិ មិនអាចលើសពីធនធានសរុបរបស់គណនីនេះទេ
- ២ - ក្នុងពេលគ្រប់គ្រង ប្រសិនបើចំណូលនៃគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ

(Handwritten mark)

បានស្តែងឡើងខ្ពស់ជាងចំណាយប៉ាន់ប្រមាណដែលបានគ្រោងទុក នោះឥណទាននៃគណនីនេះ អាចត្រូវបានកម្រើងដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងកម្រិតនៃ ចំណូលដែលលើសនោះ ។

៣-សមតុល្យឥណទាន យីនៃគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ អាចយោងពីមួយ ឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

៤-ហាមកត់ត្រាក្នុងគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិនូវចំណាយណាដែលមិន ចូលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកម្មវត្ថុរបស់គណនីនេះ មានជាអាទិ៍ ប្រាក់បៀវត្សរ៍ ឬ ប្រាក់បំណាច់ ។

ផ្នែកទី ២

សិទ្ធិអំណាច និង ការទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា ៣៤.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រង ចំណូល ចំណាយ ការខ្ចី ការឱ្យខ្ចី និង ការធានារបស់រដ្ឋ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ ។

មាត្រា ៣៥.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀប ចំ ការអនុវត្ត ការតាមដាន និង ការគ្រប់គ្រងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម និង រយៈពេលវែងរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៦.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរាយការណ៍ជូនរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភាអំពី គោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋា-

៥

ភិបាល ព្រមទាំងអំពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនាពេលបច្ចុប្បន្ន និង ល្បាចរណ៍សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម ។

មាត្រា ៣៧.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចដឹកនាំការរក្សាវិន័យហិរញ្ញវត្ថុសា- ធារណៈ ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌចំណាយ រយៈពេលមធ្យម ការគោរពច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងធានាការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំលើការគ្រប់គ្រងថវិកា ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចផ្តល់របាយការណ៍អំពីស្ថានភាព ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈជូនរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភាពីរដងក្នុង ១ ឆ្នាំ គឺនៅពេលពិភាក្សាអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ និង នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ។

មាត្រា ៣៨.-

រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀប ចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ការគ្រប់គ្រងថវិកា និង ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួន ជាពិសេសត្រូវមានគណនេយ្យភាពចំពោះការកំណត់ និង លទ្ធផលនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ នៅក្នុងវិស័យរបស់ខ្លួន ដែលស្របទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ជំពូកទី ៣

ការរៀបចំថវិកា

ផ្នែកទី ១

ក្របខ័ណ្ឌនៃការរៀបចំថវិកា

មាត្រា ៣៩.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំតាម ប្រតិទិនដូចខាងក្រោមនេះ ៖

(Handwritten mark)

១-ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា (ពីខែ មីនា ដល់ ខែ ឧសភា)

នៅសប្តាហ៍ទីមួយនៃខែមីនា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុរៀបចំ ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈ ពេលមធ្យម ដែលមានសង្គតិភាពទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និង សម្រេច ។

នៅសប្តាហ៍ទីមួយនៃខែមេសា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវ ចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដោយផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌគោល នយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមដែល បានកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ។

រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង ប្រធានគ្រប់ស្ថាប័ន ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ ប្រហែល និង អភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាសម្រាប់ ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយផ្អែក លើសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ថវិកា ចក្ខុវិស័យ គោលបំណង គោលដៅ នៃកម្មវិធី និង ផែនការសកម្មភាពជាអាទិភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ ប្រហែល និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលបម្រើឱ្យគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់វិស័យ និង គោលនយោបាយជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ទាំងនេះត្រូវធ្វើមក រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ ខែ ឧសភា ។

២-ការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកា (ពីខែ មិថុនា ដល់ ខែកញ្ញា)

នៅសប្តាហ៍ទីមួយនៃខែមិថុនា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុរៀប ចំសេចក្តីព្រាងសារាចរណែនាំស្តីពីបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំគម្រោងថវិកា ដោយបញ្ជាក់ជូន នូវទម្រង់បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការរៀបចំគម្រោងថវិកា ព្រមទាំងធ្វើគំណត់បង្ហាញនិង ឯកសារពាក់ព័ន្ធ ដែលត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយ ដើម្បីដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និង សម្រេច ហើយធ្វើជូនក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីរៀបចំគម្រោងចំណូល ចំណាយថវិកាលម្អិតរបស់ខ្លួន ។

១៥

រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង ប្រធានគ្រប់ស្ថាប័ន ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង អភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវរៀបចំនូវគម្រោងចំណូល ចំណាយ ថវិកាលម្អិតរបស់ខ្លួន សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយផ្អែកលើ មូលដ្ឋានសារាចរណែនាំស្តីពីបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំគម្រោងថវិកា និង អាទិភាពនៃគោល នយោបាយរបស់ខ្លួន ។ គម្រោងថវិកាទាំងនេះ ត្រូវផ្ញើមករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើការប្រមូលផ្តុំប្រកាសនូវគម្រោងចំណូល ចំណាយថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ខេត្ត និង រាជធានី ដែលបានស្នើឡើង ។

នៅក្នុងអំឡុងខែសីហាទាំងមូល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុអញ្ជើញ រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង ប្រធានគ្រប់ស្ថាប័ន និង ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលព្រម ទាំងអភិបាលគ្រប់ខេត្ត និង រាជធានី មកពិភាក្សាការពារគម្រោងថវិការបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្រប សម្រួលនូវគម្រោងចំណូល ចំណាយថវិកាទាំងនោះឱ្យបាន សមស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃការ ណែនាំដោយមានការកាត់បន្ថយចំណាយណាដែលមិនចាំបាច់ និងបង្កើនចំណូលឱ្យបានសម ស្រប ។

នៅក្នុងអំឡុងខែកញ្ញាទាំងមូល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុធ្វើការប្រកាស នូវគម្រោងចំណូល ចំណាយរដ្ឋទាំងមូល ដើម្បីតុល្យភាពថវិកាឡើងវិញរួចរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុ និង ធ្វើកំណត់បង្ហាញនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ។

៣-ការអនុម័តថវិកា (ពីខែ តុលា ដល់ ខែ ធ្នូ)

នៅសប្តាហ៍ទីមួយនៃខែតុលា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ បញ្ជូនសេចក្តី ព្រាងច្បាប់នេះ ដើម្បីដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យសំបករួចដាក់ជូនរដ្ឋសភានៅសប្តាហ៍ទីមួយ នៃខែវិច្ឆិកា ដើម្បីពិនិត្យអនុម័ត និង ដាក់ជូនព្រឹទ្ធសភា នៅសប្តាហ៍ទីមួយនៃខែធ្នូ ដើម្បីឱ្យ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ត្រូវបានអនុម័តជាស្ថាពរមុនថ្ងៃទី ២៥ ខែ ធ្នូ ។

✍

ផ្នែកទី ២

ដំណើរការនៃការរៀបចំថវិកា

មាត្រា ៤០.-

ការរៀបចំថវិកា ត្រូវគោរពបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១ មាត្រា ២ និង មាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤១.-

ការគ្រោងចំណូលចរន្ត ត្រូវឈរលើមូលដ្ឋាននៃប្រភពធនធានដែលបានមកពីចំណូលសារពើពន្ធ និង ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ។

១- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវគ្រោងដោយផ្ទាល់នូវចំណូលសារពើពន្ធ និង មិនមែនសារពើពន្ធ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការប្រមូលនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និង គ្រោងចំណូលសារពើពន្ធ និង មិនមែនសារពើពន្ធបានមកពីសហគ្រាសសាធារណៈ ។

២- រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង ប្រធានគ្រប់ស្ថាប័ន ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង អភិបាលគ្រប់ខេត្ត និង រាជធានី ដែលមានចំណែកក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណូលក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ត្រូវធ្វើមករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុនូវបញ្ជីរាយគ្រប់មុខចំណូល និង បញ្ជីប៉ាន់ស្មានចំណូលទាំងអស់ ដើម្បីកត់ត្រាក្នុងគម្រោងចំណូលនៃថវិកាឱ្យបានពេញលេញ និង ត្រឹមត្រូវ ។ ចំណូលទាំងនេះជាចំណែក មិនអាចបំបែកបាននៃចំណូលសរុបនៃថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ៤២.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវគ្រោងចំណូលមូលធនដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃប្រភពធនធាន បានមកពី :

- ១- ចំណូលបានមកពីអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ
- ២- ការសងបំណុល និង សងបុរេប្រទានដោយសហគ្រាសសាធារណៈ ដែលត្រូវ

កត់ត្រាឱ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងតារាងរំលស់

៣- រាល់ប្រភពចំណូលពីការខ្ចីក្នុងប្រទេស ដោយមានការសម្រេចយល់ព្រមពី រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវវាយតម្លៃ និង វិភាគលើស្ថាន ការណ៍សេដ្ឋកិច្ច និង ចរិតនៃការខ្ចី ដោយសហការជាមួយទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

៤- ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ក្រោមរូបភាពជាហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងសម្រាប់ វិនិយោគ ឬ ការខ្ចី ដែលត្រូវកត់ត្រាក្នុងគម្រោងចំណូលទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ធនធានសម្រាប់ទ្រទ្រង់ថវិកា និង សម្រាប់គម្រោង ត្រូវវាយតម្លៃទៅ តាមលំហូរមូលនិធិ និង វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគម្រោង ។ មូលនិធិបដិភាគក្រោមរូបភាពជា ទំនិញត្រូវគ្រោងជាចំណូលនៃថវិការដ្ឋនូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលរំពឹងទុកតាមកម្មវិធីនៃការនាំ ចូលទំនិញទាំងនោះ

៥- ចំណូលមូលធនផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៤៣.-

គម្រោងចំណាយចរន្ត និង ចំណាយមូលធន ត្រូវរៀបចំឡើងដោយរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សម្រាប់គ្រប់សេវា និង សកម្មភាពទាំងមូល ។

មាត្រា ៤៤.-

ការគ្រោងនៃតម្រូវការថវិកាត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍ច្បាប់ និង គោលបំណងនៃ គោលនយោបាយ កម្មវិធី សកម្មភាព និង លទ្ធផលរំពឹងទុក ដោយហ្មត់ចត់ និង ច្បាស់លាស់ ។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបង្កើតនិយាម និង ឯកតារង្វាស់សម្រាប់រាល់សកម្ម- ភាពការងារ ដែលមានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា ព្រមទាំងសម្រាប់ទ្រព្យ និង សេវា ដោយសហការ ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោម ជាតិ ។

4

មាត្រា ៤៥.-

ចំណាយមូលធន ត្រូវផ្អែកលើកម្មវិធី ឬ គម្រោងដោយឡែកៗ ដែលមានការយល់ព្រម ជាមុន និង ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងសំដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណង ដែលបានកំណត់ ក្នុងរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ កម្មវិធី ឬ គម្រោងទាំងអស់នោះគឺជា មូលដ្ឋានសម្រាប់វាយតម្លៃចំណាយមូលធនសរុបរបស់កម្មវិធី និង គម្រោង និង សម្រាប់កំណត់ រយៈពេលនៃការសន្យា និង ការទូទាត់សម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗក្នុងឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤៦.-

ដើម្បីគោរពតាមប្រតិទិននៃមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់នេះ ក្នុងការរៀបចំសេចក្តីប្រាងច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានសិទ្ធិក្នុងការគ្រោងចំណូល ចំណាយរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលមិន បានលើកគម្រោង ចំណូល ចំណាយរបស់ខ្លួនតាមកាលកំណត់ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៧.-

សេចក្តីប្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ដែលត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភា ត្រូវភ្ជាប់ មកជាមួយនូវ :

- ១-របាយការណ៍វិភាគពីនិន្នាការ និង ការវិវត្តន៍នៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញ វត្ថុសាធារណៈបច្ចុប្បន្ន និង ការវិភាគលើចរិតលក្ខណៈនៃថវិកាថ្មី ព្រមទាំងបញ្ជាក់អំពីការ រក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច សមតាហិរញ្ញវត្ថុ និង រូបិយវត្ថុជាសារវន្តិ ពិសេសតុល្យភាពថវិកា ។
- ២-របាយការណ៍ទាំងឡាយ ដែលទាក់ទងទៅនឹងនិន្នាការ ចំណាយចរន្តដោយ វិភាគ និង បង្ហាញពីស្ថានភាពឥណទានពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុម័តឆ្នាំមុនទៅនឹងតម្រូវការ និង វិធានការថ្មី ដែលមានសារសំខាន់ចាំបាច់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងថ្មី ។
- ៣-កម្រងកម្មវិធី និង គម្រោងចំណាយមូលធន ដែលរំលេចនូវឥណទានវិនិ- យោគឥណទានភ្ជាប់សន្យា និង ឥណទានទូទាត់សម្រាប់កម្មវិធី និង គម្រោងក្នុងឆ្នាំ ការគ្រោង មួយឥណទានដែលមានប្រភេទដូចគ្នា ចាំបាច់សម្រាប់បន្តកម្មវិធី និង គម្រោងទាំងនេះ និង

ការវិភាគកម្មវិធី និង គម្រោងថ្មី ព្រមទាំងតម្រូវការឥណទានសម្រាប់កម្មវិធី និង គម្រោងថ្មី ទាំងនេះ ដោយកំណត់តាមប្រតិទិនប្រើប្រាស់ដែលបានគ្រោងទុក ។

៤-ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដែលចាំបាច់សម្រាប់ជាព័ត៌មាន និង សម្រាប់ការ ត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភា ។

មាត្រា ៤៨.-

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ចែកចេញជាពីរផ្នែក :

ផ្នែកទី ១ សេចក្តីព្រាងច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យប្រមូលគ្រប់ធនធានសាធារណៈ និង កំណត់ធនធានទាំងនោះ ជាទឹកប្រាក់សរុប ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ត្រូវកំណត់ទិសដៅ និង មធ្យោបាយអនុវត្តចំពោះចំណាយមូលធន ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់បានកំណត់នូវឥណទានត្រូវ ផ្តល់ខ្ពស់បំផុត ដែលជាគុណប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ និង គណនីពិសេសរបស់តនាគារជាតិ ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់រួមមានបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយ ដែលទាក់ទងដល់ចំណូលសារពើពន្ធ ចំណូល មិនមែនសារពើពន្ធ ចំណូលមូលធន និង ទាក់ទងដល់គ្រប់បទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀត ។

ផ្នែកទី ២ រួមមានតារាងបែងចែកជាក្រុម ប្រភេទ ជំពូក គណនី និង អនុគណនី ដែលទាក់ទងដល់ចំណូលនៃថវិការដ្ឋ ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់មានគម្រោងចំណាយចរន្តរបស់ ថវិការដ្ឋ បែងចែកទៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន និង អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ហើយ បែងចែកទៅតាមប្រភេទចំណាយ ដែលត្រូវអនុម័ត ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់មានគម្រោងចំណាយ មូលធន បែងចែកទៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន និង អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង ជា ជំពូកដែលចែកចេញជា ឥណទានភ្ជាប់សន្យា និង ឥណទានទូទាត់ ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ត្រូវ កំណត់បញ្ជីគណនីពិសេសរបស់តនាគារជាតិ ដែលមានលក្ខណៈរដ្ឋបាល និង កំណត់គណនី ពិសេសនីមួយៗនូវចំនួនទឹកប្រាក់ចំណូល និង ចំនួនទឹកប្រាក់ចំណាយ ។

មាត្រា ៤៩.-

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវអនុម័តដោយរដ្ឋសភា និង ពិនិត្យដោយព្រឹទ្ធសភា និង ត្រូវ

✍

ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម ហើយត្រូវបោះផ្សាយឱ្យអនុវត្តជាច្បាប់របស់ព្រះរាជាណា-
ចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៥០.-

ប្រសិនបើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ មិនត្រូវបានអនុម័តមុនថ្ងៃទី ០១ ខែ
មករានៃឆ្នាំការិយបរិច្ឆេទទេនោះ ថវិកាឆ្នាំមុនត្រូវបានបន្តដោយស្របច្បាប់ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូច
ខាងក្រោម :

១-ចំណូលសារពើពន្ធ ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និង ចំណូលគ្រប់ប្រភេទផ្សេង
ទៀតត្រូវបានអនុញ្ញាត និង បន្តឱ្យប្រមូលក្នុងលក្ខខណ្ឌ និង តាមបែបបទដែលបានកំណត់ក្នុង
ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុពីមុន និង ក្នុងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ព្រមទាំងបទបញ្ជាដែលមានជាធរមាន

២-ចំណាយចរន្ត ក្រៅពីបន្ទុកបំណុលសាធារណៈ នៅតែបន្តអនុវត្តតាមក្របខ័ណ្ឌ
នៃថវិកាឆ្នាំមុន ដោយគិតតាមវិធីមួយភាគដប់ពីរជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងខែនីមួយៗ រហូតដល់
ថវិកាថ្មីត្រូវបានអនុម័ត

៣-ចំណាយមូលធននៃថវិកាក្រៅពីវិលសំបំណុលសាធារណៈ នៅតែបន្តអនុវត្ត
តាមក្របខ័ណ្ឌនៃថវិកាឆ្នាំមុន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌឥណទានទូទាត់ដែលនៅទំនេរ ហើយអាចលើស
ពីនេះប្រសិនបើចាំបាច់ ដោយមិនឱ្យការទូទាត់នោះលើសពីកម្រិតឥណទានភ្ជាប់សន្យាដែល
បានអនុម័តក្នុងថវិកាឆ្នាំមុន ។

៤-ចំណាយទាំងឡាយ ដែលជាកាតព្វកិច្ចទាក់ទងទៅនឹងសមាជិកភាពរបស់
កម្ពុជាក្នុងស្ថាប័នអន្តរជាតិ និង អន្តររដ្ឋាភិបាល និង កាតព្វកិច្ចទាក់ទងទៅនឹងបន្ទុកបំណុល
សាធារណៈរួមមានការវិលសំប្រាក់ដើម ការបង់ការប្រាក់ កម្រៃសេវា និង/ ឬ ការបង់ពិន័យ
ជាយថាហេតុ ត្រូវបានរឹបរងជាបន្តមិនឱ្យដាច់តាមកិច្ចព្រមព្រៀងជាធរមាន ។

4

ផ្នែកទី ៣

សិទ្ធិចំណាច និង ការទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា ៥១.-

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុម័តក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នានឹងច្បាប់ដទៃទៀតដែរ លើកលែងតែ ករណីពិសេសដូចខាងក្រោម :

- គម្រោងចំណូល ត្រូវអនុម័តសរុបជាកញ្ចប់ទាំង សម្រាប់ចំណូលចរន្តទាំង សម្រាប់ ចំណូលមូលធន
- គម្រោងចំណាយ ត្រូវអនុម័តជាសរុបទាំងប្រភេទ ចំណាយចរន្ត ទាំង ប្រភេទ ចំណាយមូលធនលើបញ្ជីក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល
- ចំពោះគណនីពិសេសរបស់ តនាគារជាតិ ត្រូវអនុម័តសរុបជាកញ្ចប់លើបញ្ជី នៃគណនីទាំងអស់ដែលមាន
- បទប្បញ្ញត្តិទាំងអស់នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុជាកម្មវត្ថុនៃ ការអនុម័តចុងក្រោយបង្អស់ ។

មាត្រា ៥២.-

គ្មានវិសោធនកម្មណាមួយ លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុអាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ នោះទេ ប្រសិនបើវិសោធនកម្មនោះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់តុល្យភាពនៃគម្រោងថវិកាដែលបាន ស្នើឡើង ។ វិសោធនកម្មប្រភេទនេះ អាចធ្វើទៅបានតែក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

- សំណើចំណាយថ្មី ត្រូវបានប៉ះប៉ូវដោយការលុបចេញ ឬ បន្ថយចំណាយណា មួយផ្សេងទៀត ដើម្បីរក្សាតុល្យភាពថវិកា
- សំណើចំណាយថ្មីត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយមានភ្ជាប់ជាមួយនូវសំណើសន្សំសំចៃ លើប្រភេទចំណាយណាមួយដែលបានស្នើឡើងរួចហើយ ដើម្បីរក្សាតុល្យភាពថវិកា
- សំណើចំណាយថ្មី ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានភ្ជាប់ជាមួយនូវសំណើបង្កើតមុខ

ចំណូលថ្មី ឬ បង្កើនចំណូល ដើម្បីរក្សាតុល្យភាពថវិកា

វិសោធនកម្មដែលធ្វើឡើងផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិខាងលើនៃមាត្រានេះ នឹងត្រូវបានបដិសេធ ហើយទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៥៣.-

ការបែងចែកឥណទានជាជំពូក ត្រូវធ្វើឡើងដោយអនុក្រឹត្យ ។ អនុក្រឹត្យបែងចែកនេះ មិនអាចនាំឱ្យមានការប្រែប្រួលឥណទាន ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ ។

មាត្រា ៥៤.-

ការបែងចែកឥណទានលម្អិតនៅក្នុងជំពូក ជាគណនី និង អនុគណនី ត្រូវធ្វើឡើងដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៤

ការអនុវត្តថវិកា

ផ្នែកទី ១

ក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តថវិកា

មាត្រា ៥៥.-

ការផ្ទេរឥណទានពីក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលមួយទៅមួយ ទៀត ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។ ប៉ុន្តែការផ្ទេរឥណទានពីក្រសួងមួយពីស្ថាប័ន ឬ ពី អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលមួយទៅមួយទៀត ដោយភាពចាំបាច់នៃការងារពង្រឹង រចនាសម្ព័ន្ធ ឬ រដ្ឋបាលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អាចប្រព្រឹត្តទៅបានដោយអនុក្រឹត្យ ក្នុងករណី ការផ្ទេរឥណទាននេះ មិនកែប្រែមុខចំណាយ និង ការបែងចែកឥណទានតាមជំពូកនីមួយៗ

១៩ ។

មាត្រា ៥៦.-

ការបង្វែរឥណទានពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយ នៅក្នុងថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ត្រូវធ្វើឡើងដោយអនុក្រឹត្យ ក្នុងករណីមិនកែប្រែឥណ- ទានចំណាយមូលធនសម្រាប់វិនិយោគទៅជាឥណទានចំណាយចរន្តសម្រាប់ដំណើរការ ។

មាត្រា ៥៧.-

ការបង្វែរឥណទានពីគណនីមួយទៅគណនីមួយ ឬ ពីអនុគណនីមួយទៅអនុគណនីមួយ នៅក្នុងជំពូកតែមួយ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៨.-

អនុក្រឹត្យ ដែលធ្វើឡើងតាមសំណើរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ អាចបែងចែក ឥណទានថវិកា ដែលកត់ត្រានៅក្នុងចំណាយមិនបាន គ្រោងទុក ក្រោមរូបភាពនៃឥណទាន បន្ថែមជាគុណប្រយោជន៍ដល់ជំពូកផ្សេងៗរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ ប្រហែលនានា ។

មាត្រា ៥៩.-

ឥណទានដែលលែងមានមុខសញ្ញាប្រើប្រាស់ នៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនៃឆ្នាំថវិកា អាចត្រូវ បានលុបចោលដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ក្រោយពីបានទទួល ព័ត៌មានពីរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ឬ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

មាត្រា ៦០.-

នៅពេលដែលការវិវត្តនៃចំណូល និង ចំណាយស្តង់ដារចេញឱ្យឃើញនូវការ បាត់តុល្យភាព ថវិកា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ អាចចេញជាប្រកាស ដើម្បីបង្កកមួយចំណែក ឬ ទាំងស្រុងនៃប្រភេទឥណទានមួយចំនួនដែលបានអនុម័តនៅក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក្នុងករណី ដែលការ បាត់តុល្យភាពនេះ មានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចធ្វើនីតិវិធីតាមអនុក្រឹត្យ

*

តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយលុបចោលមួយចំណែក ឬទាំង ស្រុងនៃប្រភេទឥណទានមួយចំនួនដែលបានអនុម័តក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦១.-

ក្នុងករណីដែលមានគ្រោះធម្មជាតិ ឬ ភាពចាំបាច់ជាបន្ទាន់ដល់ផលប្រយោជន៍ជាតិ ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ រាជរដ្ឋាភិបាលអាច ចេញអនុក្រឹត្យបន្ថែមឥណទានដើម្បីប្រើប្រាស់ ។ ឥណទាននេះ ត្រូវអនុម័តដោយច្បាប់កែ តម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវសុំការយល់ព្រមពីរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភា ភ្លាម នៅពេលដែលស្ថានភាពវិសេសទាំងនេះត្រូវបានចប់សព្វគ្រប់ ។

ដោយបដិបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌខាងលើនៃច្បាប់នេះ បើច្បាប់កែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ នេះ ពុំអាចធ្វើទៅកើតក្នុងត្រីមាសទី ៤ នៃការិយបរិច្ឆេទនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ការ គ្រប់គ្រងឆ្នាំនីមួយៗ ឥណទានទាំងនេះជាកម្មវត្ថុនៃនិយ័តការរូបនីយកម្មក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រចាំឆ្នាំបន្ទាប់ ។

មាត្រា ៦២.-

ការកែប្រែផ្សេងៗទៀតលើច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ អាចធ្វើទៅបាននៅក្នុងអំឡុងពេល នៃឆ្នាំថវិកាតាមរយៈច្បាប់កែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ដែលត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភាអនុម័តដូចការអនុម័តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំដែរ ។

ផ្នែកទី ២

ជំនឿអោយនៃការអនុវត្តច្បាប់

មាត្រា ៦៣.-

ការអនុវត្តកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋ និង គណនីវិសេសរបស់ស្ថាប័នជាតិជា ភារកិច្ចរបស់អាណាប័ក និង គណនេយ្យករសាធារណៈ ។ អាណាប័ក និង គណនេយ្យករ សាធារណៈ មានមុខងារវិសមិតភាពនឹងគ្នា ។

4

រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានស្ថាប័ន និង ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលជាអាណាប័ក ដើមខ្សែនៃថវិការបស់ខ្លួន ទាំងនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង ទាំងនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតាម ខ្សែបណ្តោយដែលស្ថិតក្រោមឱវាទ ។ អាណាប័កដើមខ្សែជាអ្នកបញ្ជាចំណូល និង បញ្ជា ចំណាយថវិកាតាមផ្នែករៀងៗខ្លួន ។

រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានស្ថាប័ន និង ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ដែលជា អាណាប័កដើមខ្សែនៃថវិការបស់ខ្លួន អាចប្រគល់សិទ្ធិជូនអភិបាលរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជា អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ សម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនៃថវិកាក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានស្ថាប័ន និង ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ដែលជាអាណាប័ក ដើមខ្សែនៃថវិការបស់ខ្លួន អាចប្រគល់សិទ្ធិជូនប្រធានអង្គភាពក្រោមឱវាទ ប្រធានមន្ទីរជំនាញ ខេត្ត និង រាជធានី ជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនៃថវិកា បន្ទាប់ពី មានការយល់ព្រមជាមុនពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ក្នុងករណីអាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ អវត្តមាន ឬ មានចុរៈ អាចជ្រើសតាំងប្រភេទមន្ត្រីរាជការ ដើម្បីផ្ទេរសិទ្ធិ ឬ ជំនួសខ្លួន ដោយផ្អែកលើបទបញ្ជាគណ- នេយ្យសាធារណៈ ។ ការផ្ទេរសិទ្ធិ ឬ ការចុះហត្ថលេខា ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រកាសបន្ទាប់ពី មានការយល់ព្រមជាមុនពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦៤.-

ចំណាយលើថវិការដ្ឋ និង លើគណនីពិសេសរបស់រតនាគារជាតិ ជាកម្មវត្ថុនៃការឆ្លង ទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានទទួលការតែង តាំងពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ គោលបំណង និង ហេតុផលជាក់ស្តែងនៃការ ត្រួតពិនិត្យនេះ ព្រមទាំងវិធីសាស្ត្រនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមសំណើ របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

✍

មាត្រា ៦៥._

ចំណាយថវិការដ្ឋមន្ត្រីទាំងថវិកាថ្នាក់ជាតិ និង ថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ និង ថវិកាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងគណនីពិសេសរបស់តនាគារជាតិក្នុងការទិញ ការជួសជុល ការសាងសង់ និង ការជួលសេវា ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រ និង នីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។

ផ្នែកទី ៣

សិទ្ធិអំណាច និង ការទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា ៦៦._

រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានស្ថាប័ន និង ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលព្រមទាំងអភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ មានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវចំពោះការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួន ។ ចំពោះការប្រមូលចំណូល និង ការអនុវត្តចំណាយត្រូវគោរពទៅតាមព្រំដែននៃសិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

មាត្រា ៦៧._

ស្ថិតក្រោមកម្រិតកំណត់នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រោមអំណាចរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីមានតែរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុមួយគត់ ដែលមានសិទ្ធិក្នុងការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ការទទួលហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ការវិនិយោគលើអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ការធានា និង ការសន្យាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនានា និង មានសិទ្ធិ ក្នុងការឱ្យប្រាក់គេខ្ចីទាំងក្នុង និង ក្រៅប្រទេស ។ គ្មានរដ្ឋមន្ត្រីដទៃណាទៀត ប្រធានស្ថាប័ន ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ប្រធានសហគ្រាសសាធារណៈ អភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឬ មន្ត្រីសាធារណៈណាមួយ មានសិទ្ធិក្នុងការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ឬ ឱ្យប្រាក់គេខ្ចី ឬ ចេញជាលិខិតធានា ឬ ក៏ធ្វើទង្វើណាផ្សេងៗទៀតដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោល ដែលអាចនាំឱ្យកើតមាននូវបំណុល ឬ បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលដល់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាន

4

មាត្រា ៦៨.-

ស្ថិតក្រោម មកម្រិតកំណត់នៃ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រោមអំណាចរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី មានតែរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុតែមួយគត់ ដែលមានសិទ្ធិរៀបចំកម្មវិធីដោះស្រាយបំណុលដែលរដ្ឋជំពាក់គេ ឬ បំណុលដែលគេជំពាក់រដ្ឋ ។ ការរៀបចំកម្មវិធីដោះស្រាយបំណុល ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦៩.-

លក្ខខណ្ឌផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ទំហំទឹកប្រាក់នៃការខ្ចីប្រាក់ពីគេនៃការឱ្យប្រាក់គេខ្ចីនៃការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ នៃការធានា និង នៃការសន្យាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនានា ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៧០.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចគ្រប់គ្រងលទ្ធកម្មសាធារណៈ និង ណែនាំក្នុងការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។ ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ស្ថាប័នថ្នាក់ក្រោមជាតិ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និង សហគ្រាសសាធារណៈ ត្រូវគោរពតាមច្បាប់ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស និង សេចក្តីណែនាំទាំងឡាយស្តីពី លទ្ធកម្មសាធារណៈ ។

ជំពូកទី ៥

គណនេយ្យ និង ការត្រួតពិនិត្យលទ្ធផល

ផ្នែកទី ១

ក្របខ័ណ្ឌគណនេយ្យ និង ការទូទាត់ថវិកា

មាត្រា ៧១.-

គោរពតាមគោលការណ៍គណនេយ្យភាព រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានស្ថាប័ន ប្រធានអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង អភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានភារកិច្ចរៀបចំ និង

៧

ផ្តល់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុនូវរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តថវិកា របាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តគម្រោងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការខ្ចីប្រាក់គេ ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋការធានា និង ការសន្យានានាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលមានប្រភពមកពីការវិនិយោគលើអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និង ព័ត៌មានចាំបាច់ផ្សេងៗទៀតតាមតម្រូវការរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានកាតព្វកិច្ចកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់និង គំរូនៃរបាយការណ៍ ដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ ដើម្បីជូនរដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង ប្រធានគ្រប់ស្ថាប័ន ប្រធានគ្រប់អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង អភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិអនុវត្ត ។

មាត្រា ៧២.-

រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង ប្រធានគ្រប់ស្ថាប័ន ប្រធានគ្រប់អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ប្រធានសហគ្រាសសាធារណៈ និង អភិបាលនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ មានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ និង គ្រប់គ្រងកិច្ចប្រតិបត្តិការការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដើម្បីធានាភាពត្រឹមត្រូវ និង ស្របតាមបទដ្ឋាន បទប្បញ្ញត្តិ និង សេចក្តីណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ដោយឡែក រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការណែនាំអំពីការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ កិច្ចប្រតិបត្តិការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល សហគ្រាសសាធារណៈ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងមានភារកិច្ចធ្វើអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល សហគ្រាសសាធារណៈ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

មាត្រា ៧៣.-

កិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ និង គណនេយ្យសាធារណៈទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវប្រមូលផ្តុំនៅរតនាគារជាតិ និង អនុវត្តដោយគណនេយ្យករសាធារណៈ ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៧៤.-

ប្រព័ន្ធគណនេយ្យសាធារណៈ ត្រូវមានសង្គតិភាពទៅនឹងនិយាមគណនេយ្យអន្តរជាតិ ដែលមានការទទួលស្គាល់ជាទូទៅ ហើយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចេញ ប្រកាសកំណត់ប្រព័ន្ធគណនេយ្យនេះ ។

មាត្រា ៧៥.-

បទបញ្ជាទូទៅនៃគណនេយ្យសាធារណៈ ត្រូវកំណត់គ្រប់លក្ខខណ្ឌ ដែលធ្វើឱ្យប្រតិ- បត្តិការគណនេយ្យ និង ហិរញ្ញវត្ថុ អាចកត់ត្រាវិភាគ និង គ្រប់គ្រងការអនុវត្តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយគណនេយ្យភាព ភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និង ប្រសិទ្ធភាព ។

មាត្រា ៧៦.-

ការទូទាត់ថវិកា គឺជាកម្មវត្ថុនៃច្បាប់ ។

មាត្រា ៧៧.-

សេចក្តីប្រាងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ពិនិត្យកត់ត្រានូវចំនួនទឹកប្រាក់ជាស្ថាពរនៃចំណូលដែល បានបង់ចូលក្នុងគណនីទោលរបស់រតនាគារជាតិ និង អាណាប័ណ្ណចំណាយដែលបានប្រព្រឹត្ត នៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនៃឆ្នាំថវិកា ។ សេចក្តីប្រាងច្បាប់នេះទុកជាមោឃៈនូវឥណទានដែលមិន បានប្រើប្រាស់ ហើយលើកឡើងឱ្យឃើញនូវលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុពិតនៃឆ្នាំ ដោយធ្វើការកត់ត្រា ទៅក្នុង “គណនីលទ្ធផល” របស់រតនាគារជាតិ ។

មាត្រា ៧៨.-

សេចក្តីប្រាងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ត្រូវរៀបចំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ទៅតាមមតិកាថវិកានីមួយៗ ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យចំណូល ចំណាយ ដែលរាយការណ៍ដោយ គណនេយ្យករសាធារណៈ ក្រោយពីបានធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ត្រឹមត្រូវជាមួយអាណាប័កពាក់ព័ន្ធ ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៧៩._

ក្របខ័ណ្ឌ និង កិច្ចដំណើរការនៃសវនកម្មផ្ទៃក្រៅត្រូវអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីសវនកម្មនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៨០._

ប្រតិបត្តិការ ដែលបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងនូវវិធានគណនេយ្យសាធារណៈតាមលំនាំដូចខាងក្រោម :

១-ចំពោះចំណូល : ការគ្រោងទុកដើមគ្រា ព្រមទាំងការកែប្រែ និង ចំណូលជាក់ស្តែង ដែលបែងចែកតាមក្រុម ប្រភេទ ជំពូក គណនី និង អនុគណនី ។

២-ចំពោះចំណាយ : ការគ្រោងទុកដើមគ្រា ការអនុញ្ញាតថ្មី និង ចំណាយជាក់ស្តែងនៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទៅតាមមតិកាថវិកា ។

៣-ការប្រៀបធៀបទឹកប្រាក់សរុបនៃការគ្រោងទុកនៃចំណូល និង ចំណាយនិងការកែប្រែដែលបានធ្វើ ប្រសិនបើមានជាមួយនឹងលទ្ធផលចុងក្រោយនៃថវិការបស់រដ្ឋបាលសាធារណៈនីមួយៗ ។

ប្រតិបត្តិការ ដែលបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ទាំងថវិការដ្ឋ និង ទាំងគណនីពិសេសរបស់តនាគារជាតិ ត្រូវបង្ហាញជាលម្អិតនូវឥណទានដែលបានអនុម័តដើមឆ្នាំ និងឥណទានកែតម្រូវទៅតាមមតិកាថវិកា ។

មាត្រា ៨១._

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ដែលត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋសភាសុំការអនុម័ត និង ព្រឹទ្ធសភាសុំការពិនិត្យ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវ :

១-របាយការណ៍វិភាគស្តីពីលទ្ធផលនៃការប្រមូលចំណូល និង ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តចំណាយថវិកា ។

២-របាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពទូទៅនៃសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងឆ្នាំអនុវត្តនឹង

✍

ស្តីពីស្ថានភាពនៃការសម្រេចបាននូវតុល្យភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ។

៣- តារាងតុល្យការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រោយពីបានប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ទូទាត់ថវិកា ត្រូវបោះផ្សាយដូចគ្នានឹងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រចាំឆ្នាំដែរ ។

ផ្នែកទី ២

សិទ្ធិអំណាច និង ការទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា ៨២.-

គណនេយ្យករសាធារណៈ ទទួលបន្ទុកប្រមូលចំណូល ទូទាត់ចំណាយរក្សាទុកដាក់ មូលនិធិមូលបត្រ ផលិតផល និង សម្ភារៈដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ស្ថាប័នសាធារណៈ ។ មាន តែគណនេយ្យករសាធារណៈមួយគត់ ដែលមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការអនុវត្តប្រតិបត្តិការទាំង ឡាយ និង ដោះស្រាយបញ្ហាមូលនិធិពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតជាមួយចំណូល និង ចំណាយ ។

ក្នុងសមត្ថកិច្ចនេះ គណនេយ្យករសាធារណៈ មានការទទួលខុសត្រូវជាលក្ខណៈបុគ្គល និង ជាប្រាក់កាស ។

មាត្រា ៨៣.-

គណនេយ្យករសាធារណៈ ត្រូវបានតែងតាំងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។ គណនេយ្យករសាធារណៈមានអំណាចពិសេសរបស់ខ្លួន ។ មុនចូលកាន់តំណែង គណនេយ្យករសាធារណៈ ត្រូវតែធ្វើសច្ចាប្រណិធានជាផ្លូវការតាមបែបបទត្រឹមត្រូវនៅចំពោះមុខ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។ អាណាប័កដើមខ្សែ និង អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិព្រមទាំងគណនេយ្យករសាធារណៈដទៃទៀត ត្រូវទទួលស្គាល់គណនេយ្យករសាធារណៈ ដែលបានទទួលការតែងតាំង ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

✍

មាត្រា ៨៤._

រាល់ការអនុវត្តចំណូល និង ចំណាយនៃថវិការដ្ឋ ត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិ និង សេចក្តីណែនាំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ រាល់ការកត់ត្រា ចំណូល និង ចំណាយរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវគោរពទៅតាមប្លង់គណនេយ្យ និង មាតិកាថវិកា ហើយរាល់របាយការណ៍គណនេយ្យ និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវមានតម្លាភាព និង ផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ។

រាល់ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានសិទ្ធិចាត់តាំង មន្ត្រីក្រោមឱវាទចុះធ្វើអធិការកិច្ចលើការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ តាមក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល សហគ្រាសសាធារណៈ និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលបានអនុវត្តប្រតិបត្តិការថវិការដ្ឋ ដើម្បីធានាការប្រមូលបាននូវព័ត៌មាន និង ទិន្នន័យ ច្បាស់លាស់សម្រាប់ការរៀបចំទូទាត់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ។

ជំពូកទី ៦

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៨៥._

មន្ត្រីសាធារណៈគ្រប់ប្រភេទ និង គ្រប់ថ្នាក់ ដែលបានរកឃើញថាមិនបានគោរពតាម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ក្នុងការអនុវត្តមុខងារ និង ភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលរដ្ឋបានប្រគល់ជូន ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យទៅតាមច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ជាធរមាន ដោយមិន ទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌ និង ការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណីផ្សេងទៀត ។ ក្នុងករណី កំហុសរបស់មន្ត្រីសាធារណៈនោះ បានធ្វើឱ្យមានការបាត់បង់ប្រាក់កាស ឬ ខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិ សាធារណៈ នោះតម្លៃនៃការបាត់បង់ ឬ ការខូចខាត រួមទាំងការប្រាក់លើតម្លៃបាត់បង់ ឬ ខូច ខាតនេះ នឹងក្លាយជាបំណុលចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈនោះ ដែលត្រូវសង និង បង់ចូលថវិកា

រដ្ឋវិញ ។

៥

មាត្រា ៨៦.-

មន្ត្រីសាធារណៈ ដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់នេះ រួមបញ្ចូលទាំងមន្ត្រីសាធារណៈដែលកំពុងបម្រើការងារ និង មន្ត្រីសាធារណៈដែលធ្លាប់បានបម្រើការងារ ។

**ជំពូកទី ៧
អនុប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៨៧.-

បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលផ្អែកលើមូលដ្ឋានច្បាប់ស្តីអំពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០១ នស ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ព្រមទាំងអនុក្រឹត្យ សេចក្តីសម្រេច បទបញ្ជា សារាចរណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង ប្រកាសសារាចរណែនាំផ្សេងៗរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាបទដ្ឋានគតិយុត្តតាមទ្រង់ទ្រាយការអនុវត្តច្បាប់ស្តីអំពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុខាងលើមានសុពលភាព អនុវត្តរហូតដល់មានបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ អនុក្រឹត្យសេចក្តីសម្រេច បទបញ្ជា សារាចរណែនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង ប្រកាសសារាចរណែនាំផ្សេងៗរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុមកជំនួសថ្មី ស្របតាមស្មារតីនៃច្បាប់នេះ ។

**ជំពូកទី ៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៨៨.-

ច្បាប់នេះត្រូវមានអាទិភាព ប្រសិនបើមានបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ផ្សេងទៀតមិនស្របគ្នា និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៨៩.-

ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ ត្រូវជំនួសច្បាប់ស្តីអំពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០១ នស ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលជាវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីអំពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៩០.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៩១.-

ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

៣៣.០៤០៥.៥៣៣ **នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ហត្ថលេខា

គាត ឈន់ **ហ៊ុន សែន**
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨
អគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋបាល
ហ៊ុន សែន

